

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Конкуренијски савјет

MIŠLjENjE

**po Zahtjevu privrednog subjekta «Euro-pak» d.o.o. Bugojno, u vezi postojanja
zabranjenog sporazuma**

Sarajevo, novembar, 2012. godine

Broj: 01-26-7-13-1-I/12
Sarajevo, 27.11.2012. godine

Na osnovu člana 25. stav (1) tačka f) Zakona o konkurenciji („Službeni glasnik BiH“ br. 48/05,76/07 i 80/09), a na zahtjev privrednog subjekta «Euro-pak» d.o.o. Bugojno, Kožarska 18, 70230 Bugojno, Bosna i Hercegovina, zaprimljenog od strane Konkurencijskog vijeća dana 18.10.2012. godine pod brojem: 01-26-7-13-I/12, Konkurencijsko vijeće na 47. (četrdesetsedmoj) sjednici održanoj 27.11.2012. godine, daje

MIŠLJENJE

Privredni subjekt «Euro-pak» d.o.o. Bugojno, Kožarska 18, 70230 Bugojno, Bosna i Hercegovina (u daljem tekstu: Euro-pak ili Podnosilac zahtjeva), podnio je dana 18.10.2012. godine, Zahtjev Konkurencijskom vijeću, zaprimljen pod brojem: 01-26-7-13-I/12, za davanje mišljenja o postojanju zabranjenog sporazuma u smislu povrede odredbi člana 4. Zakona o konkurenciji („Službeni glasnik BiH“ br. 48/05,76/07 i 80/09) (dalje u tekstu: Zakon).

U Zahtjevu je navedeno da je privredni subjekt Euro-pak od januara 2006. godine postao zakupac jednog poslovnog prostora na graničnom prelazu Izačić, Bosna i Hercegovina (dalje u tekstu: GP Izačić), na osnovu provedene tenderske procedure od strane Uprave za indirektno oporezivanje Banja Luka, Bosna i Hercegovina (dalje u tekstu: UiO), kao vlasnika ovog carinskog terminala. Tender za zakup bio je raspisan za dodjelu 6 kancelarija, svaka od po 20 m², za 6 špeditera koji ispune sve uslove propisane tenderom, s naglašenim uslovom da jednu kancelariju može zakupiti samo jedno preduzeće, te je iz tog razloga izlicitirana visoka cijena zakupa u iznosu od 2.000,00 KM tj. 100,00 KM/m² u odnosu na poslovne prostore na drugim graničnim prelazima Bosne i Hercegovine. U toku tenderskog postupka ocijenjeno je da se iznajme na korištenje još dvije prostorije, za ukupno 8 špeditera.

Podnosilac Zahtjeva u istom navodi da je nakon potpisivanja 8 ugovora o zakupu sa 8 špeditera koji su ispunili postavljene uslove tendera, UiO u saradnji sa nadležnim organima Općine Bihać, usmenim saopćenjem dala saglasnost da pobjednici na tenderu tj. nosioci ugovora o zakupu, svoje kancelarije mogu ponuditi istovremeno u podzakup drugim špedicijama, koje nisu zadovoljile postavljene uslove tendera, te smatra da je time došlo do povrede odredbi Zakona o konkurenciji u smislu člana 4. stav (1) tačka d).

U Zahtjevu je dalje navedeno, da od tada u jednom poslovnom prostoru od 20 m² rade istovremeno nosilac ugovora o zakupu i još 2 ili više pravnih subjekata sa istom djelatnošću obavljanja špediterskih usluga, koji zajednički dijele zakupninu i troškove, te su se međusobno dogovorili i spustili cijenu svojih usluga na relevantnom tržištu pružanja špediterskih usluga na GP Izačić, a što im je omogućila UiO, kršeći pri tome odredbe Zakona o unutrašnjoj trgovini („Službene novine FBiH“, broj 40/10), Pravilnika o uvjetima minimalne tehničke opremljenosti poslovnih prostora za obavljanje trgovine i trgovinskih usluga („Službene novine FBiH“, broj 49/12), Prava zaposlenika na normalne uvjete rada i odredbe Zakona o konkurenciji u smislu postojanja zabranjenog sporazuma iz člana 4. ovog zakona.

Podnosilac zahtjeva takođe navodi, da su jedina špedicija na GP Izačić, koja svoju kancelariju nije izdala u podzakup trećim licima, te sama snosi sve troškove vezane za taj poslovni prostor, što direktno utječe na formiranje njihove cijene špediterskih usluga, ali je upravo iz tog razloga nekonkurentna na relevantnom tržištu pružanja špediterskih usluga na GP Izačić, na kom trenutno djeluje preko 20 špedicija, u 8 kancelarija.

U Zahtjevu podnosilac također navodi, da situaciju na GP Izačić, znatno pogoršava i Odluka od strane UiO, kojom se robe usmjeravaju na određene carinarnice i granične prelaze, kao i nametanje visokih režijskih troškova u predmetnim poslovnim prostorijama s njihove strane, te nemogućnost utjecanja na racionalizaciju troškova i njihov stvarni obračun od strane korisnika prostora.

Članom 25. stav (1) Zakona, utvrđena je nadležnost Konkurencijskog vijeća, kao samostalnog tijela koje ima isključivu nadležnost u odlučivanju o postojanju zabranjenog konkurencijskog djelovanja na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine, gdje je, između ostalih, u tački f) definisano da isto daje mišljenje i preporuke o bilo kom aspektu konkurencije, po službenoj dužnosti ili na zahtjev privrednog subjekta.

U okviru definisanih nadležnosti, kako je navedeno u članu 25. stav (1) tačka d) Zakona, jeste i nadležnost odlučivanja o provođenju i vođenju postupka pred Konkurencijskim vijećem.

Konkurencijsko vijeće ne može utvrditi postojanje povrede odredbi Zakona bez provođenja postupka koji se, u skladu s članom 27. stav (1) Zakona, pokreće po službenoj dužnosti ili na osnovu Zahtjeva stranke, pa samim tim nije u mogućnosti dati traženo mišljenje o postojanju zabranjenog konkurencijskog djelovanja.

Članom 4. stav (1) Zakona, utvrđeno je, da se svaki ugovor, njegove pojedine odredbe ili prećutni dogovor, smatraju zabranjenim sporazumom ukoliko se odnose na:

- a) direktno ili indirektno utvrđivanje kupovnih i prodajnih cijena ili bilo kojih drugih trgovačkih uslova;
- b) ograničavanje i kontrolu tržišta;
- c) podjelu tržišta;
- d) primjenu različitih uslova za identične transakcije sa drugim privrednim subjektima, dovodeći ih u nepovoljan položaj u odnosu na konkurenciju;
- e) uslovljavanje druge strane da prihvati dodatne obaveze koje po svojoj prirodi nisu u vezi s predmetom sporazuma.

Ukoliko je ispunjen barem jedan od uslova navedenih u članu 4. stav (1) Zakona, te za to postoje valjani dokazi, onda se radi o zabranjenom sporazumu, koji za cilj i posljedicu ima spriječavanje, ograničavanje ili narušavanje tržišne konkurencije na relevantnom tržištu, odnosno došlo je do povrede odredbi člana 4. stav (1) Zakona.

Relevantno tržište definisano je u članu 3. Zakona, te Odlukom o utvrđivanju relevantnog tržišta („Službeni glasnik BiH“, br. 18/06 i 34/10).

Članom 9. Zakona i Odlukom o definisanju kategorija dominantnog položaja („Službeni glasnik BiH“, br. 18/06 i 34/10) definisan je dominantan položaj jednog privrednog subjekta na relevantnom tržištu, a članom 10. utvrđena zabrana njegove zloupotrebe u smislu:

- a) direktnog ili indirektnog nametanja nelojalnih kupovnih i prodajnih cijena ili bilo kojih drugih trgovačkih uslova;
- b) ograničavanje tržišta;
- c) primjena različitih uslova za istu ili sličnu vrstu poslova sa drugim stranama, dovodeći ih u neravnopravan i nepovoljan konkurentski položaj,
- d) uslovljavanje druge strane da prihvati dodatne obaveze koje po svojoj prirodi nisu u vezi s predmetom sporazuma.

Ukoliko je ispunjen barem jedan od uslova iz člana 10. stav (1) Zakona, te zato postoje valjani dokazi, onda se radi o zloupotrebi dominantnog položaja na određenom relevantnom tržištu.

Ovo Mišljenje je dato isključivo na osnovu podataka navedenih u Zahtjevu privrednog subjekta Euro-pak za davanje mišljenja Konkurencijskog vijeća.

Predsjednica

Gordana Živković

Dostavljeno:

- Podnosiocu zahtjeva
- u spis
- arhiv Konkurencijskog vijeća